

Pöytäkirja

VN/27438/2023

3.9.2024

Julkinen

EU:n datasäädöksen täytäntöönpanoa tukevan työryhmän 10. kokous

Aika

3.9.2024, klo 13:00-15.00

Paikka

Eteläesplanadi 4, Sali 5/Teams-kokous

Osallistujat:

Puheenjohtaja:

Anna Wennäkoski, erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Hannele Timonen, johtava asiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

Laura Varjokari, ylitarkastaja, Tietosuojavaltuutetun toimisto

Kristiina Vainio, ryhmäpäällikkö, Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Päivi Karkkola, lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Anna Vuopala, hallitusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jarmo Riikonen, lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Elisa Kotiniemi, hallitussihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö

Timo Koskimäki, tilastotuotannon ylikjohtaja, Tilastokeskus

Antti Helin, neuvotteleva virkamies, Valtiovarainministeriö

Lotta Engdahl, neuvotteleva virkamies, Liikenne- ja viestintäministeriö

Maria Rautavirta, yksikön johtaja, Liikenne- ja viestintäministeriö

Muut osallistujat:

Annemari Kauppi, korkeakouluharjoittelija, liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus, esityslistan hyväksyminen ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (klo 13.00)

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Hyväksyttiin esityslista ja edellisen kokouksen pöytäkirja.

2. Datasäädöksen hallituksen esityksen ja lakiluonnoksen ajankohtaiskatsaus ja kirjoitustyön eteneminen (klo 13.05)

Hallituksen esityksen valmistelutyö jatkuu. Kevään lausuntokierros on saatu päätökseen, ja lausuntoyhteenveto on tällä hetkellä työtilassa luettavana. Lausuntokierros johti jatkokeskusteluihin erityisesti kuluttajasuojaviranomaisten tehtävistä oikeusministeriön lausunnon pohjalta. Nämä keskustelut jatkuvat yhä.

Lakiryhmä on päätenyt esittämään, että hallituksen esitys valmistellaan erillislain pohjalta. Tämä laki tulisi sisältämään sekä datasäädöksen että datan hallinta-asetuksen täytäntöönpanopykälät. Tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman selkeä rakenne, jossa kaikki tarvittavat määräykset ja velvoitteet ovat mukana.

Puheenjohtaja raportoi 2.9.2024 pidetystä kuulemistilaisuudesta, jossa käsiteltiin datasäädöstä ja liiketalaisuuksia. Kuulemistilaisuudesta keskusteltiin työryhmän kesken. Keskusteluissa korostettiin mm. objektiivista arviointia sekä selkeyttä tuomioistuintiestä. Lisäksi ehdotettiin asian pohtimista myös kuvitteellisen tapauksen pohjalta prosessin selkeyttämiseksi.

Kokouksessa käytiin läpi hallituksen esityksen nykytilanne. Hallituksen esitys pyritään saamaan valmiiksi lokakuun aikana, ja seuraava lausuntokierros on suunniteltu joulukuulle. Esityksen runkoa on päivitetty, ja puheenjohtaja korosti erityisesti nykytilan kuvauksen ja säädöskohtaisten perusteluiden laatimisen tärkeyttä. Lisäksi oikeusministeriön apu on tärkeää erityisesti kuluttajakysymyksissä.

Käytiin läpi lakiluonnoksen nykytilanne. Lakiluonnos tullaan käymään läpi seuraavassa työryhmän kokouksessa perusteellimmin läpi.

Keskustelussa nousi esiin, että uhkasakkoa ei välttämättä tarvitse säätää (juoksevaksi) erillislaissa. Tätä tukee muun muassa se, että tekoälysäädöksen valmistelussa on valittu ratkaisu, joka on yhdenmukainen uhkasakkolain kanssa, joten vastaavaa lähestymistapaa voidaan harkita myös datasäädöksessä. Todettiin, että tämä vaatii jatkotarkastelua.

Puheenjohtaja totesi, että lakiluonnoksessa on tarpeen tarkentaa mm. kirjauksia älyopimusten osalta, samoin kuin tietokantakysymyksiä ja harkita, mihin nämä seikat sijoitetaan, ja mikäli

muutoksia tarvitaan tekijänoikeus- tai virastolakeihin, myös näiden pykäläluonnokset. Lisäksi laissa tulee varmistaa, että viranomaiset toimivat viivytyksettä asetuksen mukaisissa asioissa. Keskusteltiin myös siitä, tulisiko lakiin kirjata, että datasäädös vaikuttaa liikesalaisuussuojaan, mutta datasäädöksen noudattaminen ei riko liikesalaisuuslakia.

Lopuksi todettiin, että asianosaisjulkisuuden osalta lakiryhmän kanssa on tarpeen pohtia, mitä viittaussäännöksiä voidaan tehdä julkisuuslakiin.

Työryhmän kesken sovittiin, että hallituksen esityksen ja lakiluonnoksen valmistelua jatketaan työryhmän jäsenten toimesta. Puheenjohtaja korosti kaikkien organisaatioiden panosta oman toimialansa osalta edistää valmistelua mm. käytyjen keskusteluiden ja arviointimuistion perusteella.

3. Arviomuistioon tehtävät täsmennystarpeet (klo 14.05)

Puheenjohtaja painotti, että on tärkeää tarkastella vielä arviointimuistiota kaikkien työryhmän hallinnonalojen toimesta ja selkeyttää tai päivittää muistion kohtia. Puheenjohtaja mainitsi esimerkkinä 5 luvun, joka käsittelee sitä, miten viranomaiset voivat tarvita dataa kriisitilanteissa. Tässä vaiheessa ei ole myöskään määritelty puuttumiskynnystä, mutta lähtökohtaisesti kaikkiin vähäisempiin tapauksiin ei tarvitse puuttua. Tähän voisi lisätä tarkennuksia muistioon. Myös tuomioistuinreittejä koskeva eräs kohta tulee korjata. Riidanratkaisuelimen osalta tehdään täsmennys. Toisin sanoen on tarpeen tehdä teknislajisia korjauksia sekä periaatteellisia ja laajempia muutoksia, kuten kuluttajaviranomaisten toimivaltakysymyksistä. Lopuksi puheenjohtaja korosti, että hallituksen esityksen ja lakiluonnoksen valmistelu on ensisijainen prioriteetti.

4. Työryhmän toimikauden jatkaminen (klo 14.15)

Työryhmän toimikautta esitetään pidennettäväksi, vaihtoehtoisesti joko syyskuuhun 2025 tai vuoden 2025 loppuun. Tarkemmasta aikataulusta tiedotetaan työryhmälle mahdollisimman pian. Ehdotettiin, että työryhmä jatkaa nykyisellä jäsenillä, jolleivät nykyiset jäsenet toisin ilmoita. Jäsenille annetaan mahdollisuus ilmoittaa (kahden viikon) määräajan kuluessa, jos he eivät voi jatkaa työryhmässä. Päätösluonnos lähetetään jäsenille kommentoitavaksi.

5. Muut asiat (klo 14.20)

Lotta Engdahl ilmoitti olevansa poissa työryhmän tehtävistä kolmen kuukauden ajan henkilökohtaisten syiden takia.

6. Seuraava kokous (klo 14.25)

Seuraava kokous on 3.10. klo 14.00-16.00.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.25.